

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jarmilou Ďáskovou v právní věci žalobkyně **Ing. C. N.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2011, č.j.,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 1. 12. 2011 výše uvedené značky zamítla žalovaná námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2011, č.j. a toto rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2011 přiznala žalovaná žalobkyni podle ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů starobní důchod před dosažením důchodového věku, a to od 10. 11. 2011 ve výši 11.602,- Kč měsíčně.

Žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011 podala námitky, kde požaduje započtení chybějící doby pojištění od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011, neboť v té době byla zaměstnána u Národního památkového ústavu. Při sepisování žádosti o starobní důchod před dosažením důchodového věku na OSSZ v Třebíči byl proveden orientační výpočet výše starobního důchodu při jeho přiznání a stanoven termín odchodu do předčasného starobního důchodu (4 x 90 dnů předem) s tím, že počet let pojištění ke dni vzniku nároku na důchod je 42 let,

nikoliv 41 let. Vypočtená úhrnná výše důchodu činila 11.844,- Kč měsíčně. Žalobkyně proto požádala o přepočet výše jejího předčasného starobního důchodu.

Žalovaná přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu a po vyhodnocení důkazu dodatečně započítala novou dobu pojištění od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011. S hodnocením namítané doby pojištění však žalobkyně nezískala další rok pojištění, ale pouze 42 roků a 350 dnů. Žalovaná započítala namítanou dobu pojištění a vyhotovila osobní list důchodového pojištění ze dne 10. 11. 2011, který je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí. Nově zhodnocená doba pojištění je zcela bez vlivu na výši starobního důchodu žalobkyně.

Žalobkyně požadovala přiznání předčasného starobního důchodu ke dni 10. 11. 2011 a tím získala dobu pojištění celkem 42 roků a 350 dnů.

Žalovaná odkázala na ust. § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle ust. § 29 odst. 1 nebo odst. 3 zákona o důchodovém pojištění a dosáhl věku 60 ti let, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let, neboť do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky, pokud je jeho důchodový věk nižší než 63 let.

Podle ust. § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, u pojištěnců narozených v období let 1936 – 1968 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákona. Stanoví-li se podle této přílohy důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci den, který se číselně shoduje se dnem narození pojištěnce.

V napadeném rozhodnutí žalovaná uvádí, že výpočet byl proveden správně a v souladu s ust. § 33 a násl. zákona o důchodovém pojištění. V případě žalobkyně bylo v souladu s § 18 zákona o důchodovém pojištění správně určeno rozhodné období let 1986 až 2010 pro stanovení osobního vyměřovacího základu, který činí 29.713,- Kč. Rozhodným obdobím je období 30 kalendářních roků bezprostředně před rokem přiznání důchodu, tedy před rokem 2011. Pro stanovení výše starobního důchodu je rozhodující jednak výše základní výměry důchodu, která podle § 33 odst. 1 citovaného zákona činila ke dni přiznání starobního důchodu 2.230,- Kč a dále pak výše procentní výměry důchodu, jejíž výpočet upravuje ust. § 33 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Procentní výměra starobního důchodu podle § 34 odst. 1 citovaného zákona činí 1,5% výpočtového základu měsíčně, kterých v případě žalobkyně v souladu s ust. § 15 zákona o důchodovém pojištění činí 16.184,- Kč. Procentní výměra důchodu za 41 roků pojištění činí 61,50 % z výpočtového základu, tj. z 16.184,- Kč = 9.954,- Kč.

Vzhledem k tomu, že žalobkyni byl starobní důchod přiznán podle ust. § 31 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, a to o 358 dnů dříve před dosažením důchodového věku, bylo správně použito krácení výše procentní výměry důchodu podle § 36 odst. 1, kdy za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku, je za období prvních 720 kalendářních dnů procentní výměra snižována o 0,9 % výpočtového základu. V případě žalobkyně tedy za 358 dnů došlo

ke snížení procentní výměry o 3,6 %, což činí mínus 582,- Kč. Výsledná výše procentní výměry tedy činí 9.372,- Kč ($9.954 - 582 = 9.372,-$ Kč). Celkem pak starobní důchod činí 11.602,- Kč měsíčně.

Závěrem žalovaná upozornila, že orientační výpočet důchodu pomocí důchodové kalkulačky vychází ze základních údajů, které v obecném případě výši důchodu ovlivňují, ale neumožňuje plně zohlednit všechny rozhodné skutečnosti, proto může sloužit pouze k orientační představě o výši důchodu. Orientační výpočet důchodu pracuje se zjednodušujícími předpoklady, umožňuje vypočítat jen přibližnou hodnotu důchodu. Vzhledem k tomu, že výpočet důchodu žalobkyně byl proveden v souladu se zákonem o důchodovém pojištění v platném znění, standardním způsobem a ve správné výši, výše starobního důchodu proto zůstala beze změny, protože pro výpočet bylo použito správného vyměřovacího základu, jak je uvedeno výše.

Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně včas žalobu ze dne 23. 1. 2012 prostřednictvím žalované. V žalobě namítala, že se domnívá, že jí byla nevýhodně stanovena doba odchodu do starobního důchodu a požadovala, aby jí bylo sděleno, jak by se na jeho výši projevila výhodněji stanovená doba (minimálně o 15 dnů později, tedy například od 1. 12. 2011 na místo od 10. 11. 2011 a zda je možné soudní přezkoumání). Tuto stanovenou dobu odchodu do důchodu považuje za nevýhodnou a byla jí tato doba stanovena OSSZ Třebíč. Požadovala také vysvětlení, že napadené rozhodnutí obsahuje sdělení, že potřebná doba pojištění pro nárok na starobní důchod u pojištěnce, který dosáhne důchodového věku v roce 2013 činí 29 let (nárok na starobní důchod má již od 2. 11. 2012).

Dle důvodů pracovních potíží (výpověď) a nové zaměstnání se jí získat nepodařilo, obrátila se na OSSZ v Třebíči se žádostí o předčasný důchod a stanovení co nejvýhodnějšího data do jeho odchodu. Byl jí stanoven datum 10. 11. 2011 s tím, že při 4 x 90 dnů předem dosáhne již 42 let důchodového pojištění a úhrnnou výši důchodu 11.844,- Kč (při důchodovém pojištění do 31. 3. 2011). Z výše uvedeného však vyplývá, že byla pojištěna 42 roků a 350 dnů. Je přesvědčena, že těsným nedosažením dalšího roku pojištění mohla být zbytečně krácena na výši důchodu nevýhodně stanoveným datem do odchodu do důchodu a žádá o přezkoumání. Odůvodnění rozhodnutí nerozumí.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 1. 2. 2012 uvedla, že žalobkyně požadovala odchod do důchodu od 10. 11. 2011. Žalovaná pro výši důchodu započítala 41 roků pojištění po snížení náhradní doby pojištění na 80 %, přičemž nezhodnocený zůstatek zůstal zbytek 258 dnů. Po dodatečném zápočtu 90 dnů za dobu od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 činil zbytek nezhodnocených dnů pojištění do vzniku nároku 348 dnů. Dodatečný zápočet 90 dnů pojištění tak nemohl ovlivnit přiznanou výši starobního důchodu, neboť jím žalobkyně nezískala další rok pojištění.

Žalobkyně požádala přiznání starobního důchodu od 10. 11. 2011, jak uvedla ve své žádosti ze dne 8. 8. 2011. K tomu datu získala žalobkyně 42 roků a 350 dnů pojištění včetně náhradních dob. Podle § 34 odst. 1 druhá věta zákona č. 155/1995 Sb., se pro procentní výši starobního důchodu náhradní doby, s výjimkami tam stanovenými, započítávají pouze v rozsahu 80 %. Po tomto snížení náhradních dob činí započitatelná doba žalobkyně pouze 41

roků a 348 dnů. Pro stanovení výše procentní výměry jejího starobního důchodu bylo proto správně zhodnoceno 41 roků pojištění. Pro zhodnocení dalšího roku pojištění jí chybí 17 dnů.

Žalovaná poukazuje na ust. § 86 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., kdy si žalobkyně mohla do 30ti dnů ode dne oznámení rozhodnutí o přiznání starobního důchodu od 10. 11. 2011 písemně požádat o změnu data přiznání důchodu. V této lhůtě proti rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011 podala námitky, v nichž pouze žádala o zápočet doby od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011, která jí nebyla do celkové doby pojištění zahrnuta. O posunutí data přiznání starobního důchodu tak, aby získala celých 42 roků pojištění však nepožádala. Uvedla pouze, že pro orientační výpočet starobního důchodu jí bylo ke dni vzniku nároku zhodnoceno 42 roků pojištění. K tomu žalovaná uvádí, že tato skutečnost není nijak závazná. Orientační výpočet výše důchodu má pouze informativní charakter, neboť vychází ze zjednodušených podkladů, které nemusí vždy odpovídat přesně skutečností prokázaným v samotném důchodovém řízení.

Žalobkyně z osobního listu důchodového pojištění ze dne 30. 9. 2011 připojeného k rozhodnutí o přiznání starobního důchodu ze dne 7. 10. 2011 mohla zjistit, že s dodatečným zápočtem 90 dnů za dobu od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 nezíská do vzniku nároku plných 42 roků pojištění, ale pouze 41 roků a 348 dnů pojištění. K získání plných 42 roků pojištění by proto bylo nutné posunout datum přiznání starobního důchodu od 27. 11. 2011. Takový požadavek však žalobkyně neuplatnila.

Výši starobního důchodu přiznávaného před dosažením důchodového věku významně ovlivňuje především délka doby chybějící od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku. Podle § 36 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., se totiž výše procentní výměry tohoto důchodu snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od které se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku. Proto při posuzování výhodnosti data, od něhož si má pojištěnec požádat o takový důchod, se přihlíží především k délce doby chybějící do dosažení důchodového věku. Vzhledem k tomu, že pojištěnec z pravidla nemá dostatečné podklady o získané délce doby pojištění, je velmi obtížné, ne-li prakticky nemožné, současně přihlížet i k nezhodnocené době do vzniku nároku před uplatněním nároku na tento důchod. Vzhledem k uvedenému žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby.

V řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s.ř.s. přezkoumává soud napadené rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těchto hledisek, které žalobkyně v podané žalobě uvedla, přičemž soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 věta první s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního. Účastníci byli poučeni podle věty druhé tohoto ustanovení, že soud má za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li se účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas takovým projednáním věci. Ve výzvě byli o tomto poučeni. Jelikož se ve stanovené lhůtě nevyjádřili oba účastníci, soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání neboť měl za to, že s tímto postupem účastníci souhlasí.

Soud přezkoumal ve smyslu žalobních bodů napadené rozhodnutí i správní řízení podle správního spisu – dávkového spisu žalobkyně vedeného žalovanou. Bylo zjištěno, že žalobkyně si dne 8. 8. 2011 požádala o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku s datem přiznání 10. 11. 2011. Ve smyslu této žádosti žalovaná vydala rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011, kterým přiznala žalobkyni podle ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů od 10. 11. 2011 starobní důchod ve výši 11.602,- Kč měsíčně. V dávkovém spise se nachází také námitka proti tomuto rozhodnutí podaná žalobkyní dne 1. 11. 2011, kde namítala, že žalovaná, ač měla k dispozici potvrzení o jejím posledním zaměstnání opomenula zhodnotit dobu pojištění z posledního zaměstnání, které trvalo do 31. 3. 2011 v celkové výši 90 dnů. Z tohoto důvodu požádala o přepočítání úhrnné výše jejího důchodu.

Na základě této námítky vydala žalovaná napadené rozhodnutí a vydala nový osobní list důchodového pojištění, kde tuto opomenutou dobu pojištění vyznačila. Bylo vydáno rozhodnutí o námitkách ze dne 1. 12. 2011, kterým byly námitky žalobkyně zamítnuty a rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011 potvrzeno, přesto, že byl vydán nový osobní list důchodového pojištění ze dne 11. 11. 2011, kde byla doba chybějících 90 dnů pojištění zaznamenána. Vzhledem k tomu, že tato doložená doba pojištění neměla vliv na výpočet starobního důchodu, žalovaná rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011 potvrdila.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná zdůraznila, že i když byl na OSSZ v Třebíči proveden orientační výpočet výše starobního důchodu při jeho přiznání a stanoven termín odchodu do předčasného starobního důchodu s tím, že počet let pojištění ke dni vzniku nároku na důchod je 42 let, nikoliv 41 let, vypočtená úhrnná výše důchodu činila 11.844,- Kč měsíčně. Nově zhodnocená doba pojištění však byla zcela bez vlivu na výši starobního důchodu žalobkyně.

Soud po přezkoumání všech skutečností nacházejících se v dávkovém spise konstatuje, že postup žalované byl správný a tudíž žaloba není důvodná.

Dle ust. § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění - zákon č. 155/1995 Sb., (dále jen zdp), pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo 3 a v případě žalobkyně podle písm. b) do dosažení důchodového věku jí ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky, pokud je jeho důchodový věk nižší než 63 let. Důchodový věk u žalobkyně činí podle § 32 odst. 2 zdp 59 let + 4 měsíce, tj. nárok na starobní důchod by vznikl žalobkyni dne 2. 11. 2012 (59 let + 4 měsíce). V době žádosti docílila žalobkyně věku 58 let, tudíž plnila podmínky § 31 odst. 1 písm. b) zdp, neboť do dosažení důchodového věku jí ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chyběl nejvýše 3 roky, pokud její důchodový věk je nižší než 63 let.

Podle § 31 odst. 2 zdp starobní důchod podle odst. 1 se přiznává nejdříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu. Za den vzniku nároku na starobní důchod podle odst. 1 se považuje den, od něhož je tento důchod přiznán. V případě paní žalobkyně se jedná o den 10. 11. 2011.

V dávkovém spisu je založen také doklad o výpočtu starobního důchodu žalobkyně. Dle podkladu činí výpočtový základ 16.184,- Kč, výpočet OVZ – osobního vyměřovacího základu za roky 1986 až 2010 činí 29.713,- Kč, do nároku za 41 roků činí výši procentní výměry 61,5 %, tj. 9.954,- Kč. Odpočet za předčasný odchod do starobního důchodu za 358 dnů činí 3,6 % (4 x 0,9%, tj. -582,- Kč). Procentní výměra tudíž činí 9.372,- Kč. Základní výměra důchodu činí 2.230,- Kč měsíčně, tudíž náleží žalobkyni předčasný starobní důchod ve výši 11.602,- Kč měsíčně.

K námitce žalobkyně, že ač požádala OSSZ v Třebíči, aby jí byl stanoven datum předčasného důchodu jako nejvýhodnější datum do jejího odchodu do tohoto důchodu přesto je přesvědčena, že datum odchodu do předčasného starobního důchodu nebyl zvolen správně. Domnívá se, že těsným nedosažením dalšího roku pojištění mohla být zbytečně krácena na výši důchodu nevýhodně stanoveným datem do jeho důchodu a žádá o přezkoumání tohoto postupu.

Žalobkyně z osobního listu důchodového pojištění ze dne 30. 9. 2011 připojeného k rozhodnutí o přiznání starobního důchodu ze dne 7. 10. 2011 mohla zjistit, že s dodatečným zápočtem 90 dnů za dobu od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 nezíská do vzniku nároku plných 42 roků pojištění, ale pouze 41 roků a 348 dní pojištění. K získání plných 42 roků pojištění by proto bylo nutné posunout datum přiznání starobního důchodu až od 27. 11. 2011. Takový požadavek však žalobkyně neuplatnila. Pouze požádala o zhodnocení 90 dnů vyznačené doby pojištění.

Podle § 54 odst. 1 zdp nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

Podle odst. 2 výše uvedeného ustanovení nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu.

Žalobkyně o změnu data z přiznání předčasného starobního důchodu nepožádala, žalovaná tudíž o tom nemohla rozhodovat a ani na základě žaloby soud nemohl tento nedostatek zhojit. Žalobkyně by mohla pokusit se odstranit tento nedostatek žádostí o odstranění tvrdosti zákona.

Soud musí souhlasit s postupem žalované, že podle ust. § 86 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., žalobkyně mohla do 30ti dnů ode dne oznámení rozhodnutí o přiznání starobního důchodu od 10. 11. 2011 písemně požádat o změnu data přiznání důchodu. V této lhůtě proti rozhodnutí ze dne 7. 10. 2011 sice námitky podala, ale v nich žádala o zápočet doby od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011, která ji nebyla do celkové doby pojištění zahrnuta. O posunutí data přiznání starobního důchodu tak, aby získala celých 42 roků pojištění, však nepožádala. Zákon dával možnost žalobkyni požádat v zákonem stanovené lhůtě 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení, aby písemně požádal o změnu data přiznání důchodu nebo jeho výplaty. Toto se však nestalo, proto žalovaná změnu provést nemohla.

Vzhledem k tomu, že po přezkoumání napadeného rozhodnutí neshledal soud, že by žalovaná postupovala v rozporu s platnými právními předpisy, žalobu žalobkyně zamítl.

Žalobkyně ve věci úspěch neměla, žalovaný správní orgán náklady řízení nepožadoval, soud proto rozhodl o nákladech řízení tak, že je žádnému z účastníků nepřiznal (§ 60 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. dubna 2012

JUDr. Jarmila Ďásková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová